

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/185/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113225485
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113225485.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci navrhovateľky: S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., B. X, zast. JUDr. Zdeňka Vokálová, advokátka so sídlom Hlavná 61, Prešov, proti odporcovi: Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, Košice, zast. JUDr. Gabriel Gulbiš, advokát so sídlom Němcovej 22, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10C/234/2013-120 zo dňa 09.04.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľke na účet jej právneho zástupcu JUDr. Zdeňky Vokálovej, advokátke so sídlom advokátskej kancelárie v Prešove, trovy odvolacieho konania vo výške 67,88 Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporcovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh na prerušenie konania.

Zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C 3478/2012 z 19.01.2012.

Vyslovil, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 205,67 Eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 52 ods. 1 až 4; 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka, §§ 40 ods. 1; 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia ohľadom ochrany spotrebiteľa v zmysle Občianskeho zákonníka. Je zrejmé, že navrhovateľka uzatvárala predmetnú zmluvu ako fyzická osoba mimo rámca svojej podnikateľskej činnosti a odporca konal v rámci predmetu svojho podnikania.

Predbežnou otázkou, ktorou sa zaoberal, bola otázka osobitných zmluvných dojednaní, na základe ktorých vyjadrili zmluvné strany vôľu, že v prípade akéhokoľvek sporu medzi nimi sa namiesto súdneho konania podrobia rozhodcovskému konaniu.

Súd prvého stupňa mal za to, že toto zmluvné dojednanie nebolo individuálne dojednané.

Z obsahu výpovede navrhovateľky vyplynulo, že nebola o týchto náležitostiach zmluvy poučená, neboli jej tieto vysvetlené a bez toho, aby mala akúkoľvek vedomosť o tomto spôsobe riešenia sporov medzi účastníkmi konania podpísala poisťnú zmluvu ako aj následné listiny, ktoré jej boli predložené.

Uzavretie rozhodcovskej zmluvy je potrebné predložiť a objasniť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby tento mal možnosť po náležitom oboznámení sa s vecou prijať alebo vylúčiť takýto návrh bez toho, aby týmto jeho úkonom bol podmienený podpis zmluvy vo veci samej. Takáto možnosť slobodnej autonómnej vôle pre navrhovateľku ponechaná nebola, ako to vyplýva z jeho výsluchu.

Súd vychádzal zo skutočnosti, že v konaní zo strany odporcu nebol produkovaný ani navrhnutý žiadny dôkaz, ktorý by preukázal opak tvrdení navrhovateľky.

Preto mal súd prvého stupňa za to, že rozhodcovská doložka, ktorá bola predtlačená vo formulári a nebola individuálne dojednaná, spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľky, teda spotrebiteľa.

Napriek skutočnosti, že je to uvedené ako osobitné zmluvné dojednanie, jedná sa o odporcom pripravený návrh zmluvy, ktorý bol predložený navrhovateľke na podpis bez jeho reálneho objasnenia, či poučenia o právach navrhovateľky.

Preto sa nejedná o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, naopak, jedná sa o vopred pripravenú podmienku, ktorej obsah nebolo možné meniť na základe rokovania strán.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že navrhovateľka nebola žiadnym spôsobom oboznámená o rozdiely medzi rozhodcovským konaním a súdnym konaním a ani nemala vzhľadom na svoje skúsenosti s takýmito zmluvami dôvod sa sama dopytovať na tieto okolnosti odporcu. Práve ten bol povinný jej tieto skutočnosti vysvetliť a objasniť, čo preukázateľne nespravil.

Vzhľadom na tieto dôvody preto súd považoval za právne dôvodné vyhovieť návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku s poukazom na ustanovenie § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ zákona č. 244/2002 Z. z.

Odporca písomným podaním doručeným súdu sa domáhal prerušenia tohto konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., a to do právoplatného ukončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. US 382/2013 dôvodiac, že Ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť odporcu, ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012.

Poukazujúc na ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku súd prvého stupňa konštatoval, že v danom nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania. Predložený nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 499/2012 z 10.07.2013, ktorý odporca pripojil k tomuto svojmu procesnému návrhu, sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv odporcu. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmať ich názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí, a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy ani nezaoberal. Ten istý právny záver aký bol prijatý v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, napr. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.03.2013 alebo 6MCdo 7/2013 zo dňa 26.06.2013.

Preto návrh odporcu na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol a na doplnenie poukázal na nález Ústavného súdu SR I. US 38/13-50 zo dňa 24.10.2013, ktorým bolo rozhodnuté, že nedošlo k porušeniu ústavného práva žalovanej (sťažovateľky), ktorá v sťažnosti argumentovala aj už spomínaným nálezom II. US 499/2012. V náleze I. US 38/2013 Ústavný súd poukázal na zvláštny postup senátu II. US, ktorý krátko pred tým 28.02.2013 vo veci II. US 160/13 v obdobných 4 sťažnostiach tej istej sťažovateľky

nevyhovelo a napriek tomu, ako aj mnohým ďalším nálezom s tým istým záverom, (ktoré sú citované v odôvodnení) nepredložil plénu US pre účely zjednotenia právnych názorov, a preto sporné rozhodnutie možno považovať za ojedinelé a vybočujúce z inak konštantnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Úspešnej navrhovateľke priznal právo na náhradu trov konania vo výške 205,67 Eur na trovách právneho zastúpenia, určených podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby, účasť na pojednávaní), za 1 úkon právnej služby v roku 2013 v sume 60,07 Eur a v roku 2014 v sume 61,87 Eur a 2 x režijný paušál za rok 2013 a 1x režijný paušál za rok 2014 á 8,04 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. V odvolaní uviedol, že súdu prvého stupňa musela byť známa skutočnosť, že poisťnú zmluvu navrhol navrhovateľke uzavrieť tretí subjekt nezávislý od odporcu, a to sprostredkovateľka poistenia U. T.. Z príslušných noriem upravujúcich sprostredkovateľskú činnosť takýchto finančných agentov vyplýva, že sprostredkovateľ musí splniť zákonnú povinnosť, a to oboznámiť každého aj potencionálneho klienta odporcu so všetkými skutočnosťami k obsahu poisťnej zmluvy a jej neoddeliteľných príloh, vrátane rozhodných ustanovení pre alternatívne riešenie sporov a po tom vyhotoviť záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú navrhovateľka mohla, ale nemusela podpísať. Súd vôbec nezdôvodnil, ako sa vysporiadal s dôkazom odporcu, a to so záznamom sprostredkovateľky poistenia, z ktorého záznamu jednoznačne vyplýva, že sprostredkovateľka poistenia informovala navrhovateľku o alternatívnej forme riešenia sporov pred rozhodcovským súdom. Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa arbitrárne. „Pripísal“ len tvrdeniam a výpovedi navrhovateľky najvyššiu dôkaznú váhu a a nehodnotil ostatné listinné dôkazy predložené a označené odporcom, a ktoré podpísala samotná navrhovateľka dobrovoľne na znak svojho súhlasu s uzavretím poisťnej zmluvy. Odporca vstupoval s navrhovateľkou do poisťného vzťahu ako s informovaným spotrebiteľom a k tomu predložil aj dôkaz, Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve zo dňa 25.11.2009, ktorými dokazuje vedomosť navrhovateľky prostredníctvom viazaného finančného agenta o všetkých podmienkach poisťného vzťahu, vrátane rozhodcovskej doložky.

Poukazujúc na právnu úpravu týkajúcu sa povinností sprostredkovateľa poistenia odporca ďalej namietal, že rovnako ako navrhovateľka aj odporca vstupoval do poisťného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poisťného vzťahu boli dojednané medzi navrhovateľkou a sprostredkovateľom poistenia, vrátane rozhodcovskej doložky. Jediným argumentom, nie dôkazom zostal pre navrhovateľku a súd len „dôkaz“ spočívajúci vo formálnom porovnaní textu rozhodcovskej doložky s textom obsiahnutým v § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. K argumentom odporcu súd nezaujal žiadne stanovisko. Ak by chcel zákonodarca vytvoriť v § 53 ods. 4 tzv. „čiernu listinu“ vždy neprijateľných podmienok, použil by inú formuláciu, napr. „je vždy neprijateľná“ a podobne, čím by postuloval nevyvráťiteľnú domnienku.

Odporca tvrdil, že navrhovateľka v zázname o potrebách klienta jednoznačne potvrdila, že jej boli vysvetlené jasne, zrozumiteľne a úplne všetky skutočnosti o všeobecných poisťných podmienkach a ďalších náležitostiach poisťnej zmluvy, o spôsobe mimosúdneho riešenia sporov formou popísanou v čl. XV. VPP podľa zákona č. 244/2002 Z. z. a kde sama navrhovateľka rozhodla o tom, kedy chce uzavrieť poisťnú zmluvu a či vôbec túto poisťnú zmluvu chce uzavrieť. Súd prvého stupňa tento deklaratórny prejav vôle v rozsudku vynechal, resp. sa ho pokúsil bagatelizovať absurdným tvrdením, že ide o formulárovú zmluvu vypracovanú odporcom.

Poukazujúc na judikatúru ESD, napr. vo veci C-478, C- 237/02, C-76/10 a na Smernicu Rady 93/13/EHS odporca ďalej namietal, že prvostupňový súd sa mal v rozsudku zaoberať rozporom medzi výpoveďou navrhovateľky a jej písomnými prejavmi vôle, ktoré vyplývajú zo Záznamu o potrebách klienta. Tento Záznam nebol produktom žiadnej formulárovej zmluvy zo strany odporcu, ale bol produktom navrhovateľky, ktorá týmto spôsobom osvedčila spolu so sprostredkovateľom správny priebeh sprostredkovania poistenia v súlade so zákonom č. 340/2005 Z. z. Súd by správne právne posúdil, ak by zistil skutočný stav veci, že odkazom na v Osobitných zmluvných dojednaniach na text v časti XV. VPP logicky nerobí Osobitné zmluvné dojednania súčasťou VPP, ale naopak, text uvedeného článku VPP sa stáva súčasťou Osobitných zmluvných dojednaní. Tvrdenie, že Osobitné

zmluvné dojednania sú súčasťou VPP je vyhodnotením dôkazov v extrémnom nesúlade so zdravým rozumom a všeobecnými zásadami logiky. Súd prvého stupňa dospel chybne vykonaným dokazovaním ku neúplnému a nesprávnemu skutkovému záveru a následne k nesprávnemu právnemu záveru. Opomenul aplikovať ustanovenie § 53 ods. 10 OZ, neaplikoval právnu normu na predzmluvné jednanie medzi sprostredkovateľom poistenia a navrhovateľkou. Súd prvého stupňa procesne opomenul oboznámiť účastníkov s tým, ktoré dôkazy pokladá za nesporné, ktoré za sporné. Obdobné poistné zmluvy v danej dobe poskytovalo na plne liberalizovanom trhu Slovenskej republiky 26 poisťovní, preto nie je možné tvrdiť, že by navrhovateľka bola nútená uzavrieť poistnú zmluvu bez rozmyslu práve s odporcom, táto sa neuzatvárala v majetkovej tiesni a vôľové a rozhodovacie danosti a schopnosti navrhovateľky neboli ovplyvnené vidinou rýchleho zisku peňazí. Po vyhotovení informácie sprostredkovateľa došlo v navrhovateľkou určenom čase k vyhotoveniu návrhu poistnej zmluvy, ktorá bola navrhovateľkou a sprostredkovateľkou poistenia riadne podpísaná. VOP, ktoré odovzdal sprostredkovateľ poistenia navrhovateľke obsahovali na svojom konci jednoznačnú krátku a zrozumiteľnú vetu, ktorá bola umiestnená priamo nad deklaratórnym podpisom navrhovateľky o prevzatí VPP. Až po platnom uzavretí poistnej zmluvy nastala fáza dojednávania Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. osobitný odsek obsahujúci rozhodcovskú doložku je očividne aj graficky oddelený od samotných VPP miestom na podpis klienta potvrdzujúci prevzatie VPP. Nie je logické a mysliteľné, aby navrhovateľka podpisom Osobitných zmluvných dojednaní konala v omyle, keď sa domnievala, že znova podpisuje poistnú zmluvu alebo prevzatie VPP.

Pokiaľ sa konajúci súd pri rozhodovaní opierať aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6Cdo 1/2012, vedel, že dovolací súd tu nerozhodoval v merite vecí a dovolanie odmietol pre procesnú neprípustnosť.

Odporca v odvolaní ďalej poukázal na nález Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 402/2008 z 01.04.2009, vo veci sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10.07.2013, II. ÚS 255/2010, Smernicu Rady 93/13/EHS a na judikatúru ESD a Najvyššieho súdu SR a ďalej namietal, že v dôsledku vyžitia dohody o rozhodcovskom konaní obsiahnutej v poistenej zmluve došlo ku zníženiu predpokladaných tzv. gama nákladov zahrnutých do ceny poistenia pre spotrebiteľa, a teda ku získaniu materiálnej výhody pre spotrebiteľa ako odraz tejto výhody.

Podľa odporcu je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a platná a rozhodcovský súd vykonal prvotné konanie v skrátenej forme so zohľadnením všetkých noriem aplikovateľných aj v rámci ochrany spotrebiteľa. Súd sa nezaoberal možnosťou navrhovateľky v lehote 30 dní od podpisu poistnej zmluvy písomne odmietnuť rozhodcovskú doložku.

Na základe uvedeného odporca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznal odporcovi náhradu trov odvolacieho konania.

Odporca v odvolaní zároveň vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi Krajského súdu v Prešove JUDr. V. W. pre jeho subjektívnu aj objektívnu zaujatosť.

K odvolaniu odporcu sa vyjadřila navrhovateľka. Vo vyjadrení uviedla, že nevidí odklon od nastolenej judikatúry, ktorá rozhodcovskú doložku, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku (uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6Cdo/1/2012; 4Cdo/41/2012; 6MCdo/9/2012). Kvalifikačným kritériom, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah.

Na základe uvedeného navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a zaviazal odporcu na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 67,88 eur.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 18.11.2014 a zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008).

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní (§ 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní).

Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku (§ 41 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní).

Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolačný súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

K odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd na doplnenie konštatuje:

Účastníci konania uzavreli dňa 25.11.2009 poisťnú zmluvu č. 4517390002, predmetom ktorej bolo životné poistenie s obsahom špecifikovaným v predmetnej zmluve.

Pri uzavretí zmluvy navrhovateľka podpísala vyhlásenie, že bola oboznámená so Všeobecnými poisťnými podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy. Súčasťou všeobecných poisťných podmienok sú aj osobitné dojednania č. 02/2008 k predmetnej zmluve. Podľa týchto osobitných zmluvných dojednaní navrhovateľka s odporcom, okrem iného, vyjadrili svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu s tým, že toto ustanovenie chápu ako rozhodcovskú doložku.

Osobitné zmluvné dojednanie k poisťnej zmluve navrhovateľka podpísala v deň podpisu poisťnej zmluvy. V deň uzatvorenia poisťnej zmluvy bol spísaný aj Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. 4517390002. Záznam podpísali navrhovateľka a sprostredkovateľ poistenia.

V záhlaví záznamov okrem iného je uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a všeobecných poisťných podmienkach platných od 21.05.2007 (XV. časť).

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že zmluva uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V predmetnej veci je rozhodcovská zmluva predformulovaná na tlačive odporcu, pričom podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Spotrebiteľ, ak si želá niečo z určitých dôvodov, minimálne sa predpokladá, že vie, prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy, neodôvodňuje záver, že odporca preukázal osobitné vyjednanie.

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012.)

Odporca si v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad.

K odvolacej námietke odporcu, že súd prvého stupňa neposudzoval komplexne znenie čl. XV. VPP po predchádzajúcom posúdení osobitných zmluvných dojednaní, pretože práve tieto obsahujú hmotnoprávnu dohodu o uzavretí rozhodcovskej doložky, odvolací súd konštatuje, že súd nemal

najmenší dôvod na to, aby vylúčil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok len kvôli nadpisu, ktorý ani nekorešponduje s presným označením inštitútu „individuálne dojednaného zmluvného ustanovenia“.

K odvolacej námietke odporcu, že zo znenia rozhodcovskej doložky vyplýva, že bola predtým vysvetlená navrhovateľke tretím nezávislým subjektom a bola jednoznačne individuálne dojednaná odvolací súd uvádza, že odporca v priebehu konania pred prvostupňovým a ani odvolacím súdom uvedené tvrdenie nepreukázal. Za individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky nemožno považovať podpísanie osobitných zmluvných dojednaní vo formulárovej zmluve.

Zákon charakterizuje spotrebiteľskú zmluvu tak, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania túto charakteristiku spĺňa. Všeobecné poistné podmienky, ktoré boli pripravené vopred pre veľký počet spotrebiteľov sú súčasťou zmluvy a tieto navrhovateľka ovplyvniť nemohla. Zo znenia rozhodcovskej doložky, obsiahnutej v časti XV. Všeobecných poistných podmienok vyplýva, že všetky spory sa mali riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

Takáto rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, lebo je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, resp. vo VPP inkorporovaných do takejto zmluvy a nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, pričom vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Pokiaľ ide o ustanovenie zmluvy Osobitné zmluvné dojednanie č. 02/2008, odvolací súd konštatuje, že vyššie uvedené platí aj pre predmetné ustanovenie zmluvy, pretože v tomto ustanovení je opätovne obsiahnutá povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu tak, ako je to uvedené vo Všeobecných poistných podmienkach.

Zo znenia VPP aj ustanovenia zmluvy Osobitné zmluvné dojednanie č. 02/2008 nevyplýva nič iné, len povinnosť navrhovateľky podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

Vo vzťahu k odvolacej námietke odporcu, že do poistného vzťahu s navrhovateľkou vstupoval ako s informovaným spotrebiteľom, o čom predkladá ako dôkaz Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve z 25.11.2009, odvolací súd uvádza, že v predmetnej listine je iba zmienka o možnosti využitia inštitútu rozhodcovského konania bez toho, aby v nej boli náležite objasnené rozdiely medzi konaním pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom.

K odvolacej námietke odporcu, že sprostredkovateľ poistenia mal v zmysle zákona splniť zákonnú povinnosť, a to vyhotoviť tzv. záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú navrhovateľka mohla, ale nemusela podpísať, odvolací súd uvádza, že aj keď sprostredkovateľ poistenia je osobou nezávislou od odporcu, nepochybne poistné zmluvy, VPP aj Záznam o požiadavkách klienta sú formulármi odporcu a postavenie sprostredkovateľa vo vzťahu k odporcu nemôže rozhodujúce okolnosti zmeniť, alebo inak ovplyvniť. Dokonca sám odporca v odvolacej námietke uviedol, že záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku. Uvedené svedčí v prospech záveru, že rozhodcovská doložka bola odporcom vopred naformulovaná.

Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania náležite a správne posúdil, že v danom prípade predstavuje rozhodcovská doložka neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka, od ktorej Arbitrážny súd Košice odvodzoval svoju právomoc rozhodovať vo veci, nebola navrhovateľkou individuálne dojednaná. Odporca v prvostupňovom a ani v odvolacom konaní neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu, že navrhovateľka bola riadne poučená o dôsledkoch „uzavretia“ rozhodcovskej doložky.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd ustálil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, v ktorom návrhu navrhovateľky o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C 3478/2012 z 19.01.2012 vyhovel, je správne.

Ako nedôvodná bola posúdená námietka zaujatosti voči sudcovi Krajského súdu v Prešove JUDr. V. W., lebo menovaný sudca v predmetnej veci nerozhodoval.

Vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu odporcu na prerušenie konania, odvolací súd konštatuje, že rozsudok je aj v tejto jeho časti správny.

V prejednávanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania. Z ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku vyplýva možnosť, nie povinnosť súdu prerušiť konanie za podmienok tam uvedených. Podstatným pre rozhodovanie súdu o tom, či návrhu na prerušenie konania vyhovie, alebo ho preruší, ak dal na takéto konanie podnet, je okolnosť, či v inom prebiehajúcom spore môže byť vyriešená otázka, ktorá má vplyv pre rozhodnutie súdu.

Súd prvého stupňa správne konšatoval, že nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 499/2012 z 10.07.2013, ktorý odporca pripojil k tomuto svojmu procesnému návrhu, sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv odporcu. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí, a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy ani nezaoberal. Ten istý právny záver aký bol prijatý v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, napr. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.03.2013 alebo 6MCdo 7/2013 zo dňa 26.06.2013.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V odvolacom konaní neúspešný odporca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, preto jej ich odvolací súd priznal, a to v žiadanej výške 67,88 Eur. Trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu v sume 61,87 eur a 1 x režijný paušál vo výške 8,04 Eur, spolu vo výške 69,91 Eur, z ktorej bola priznaná žiadaná suma 67,88 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.